

EKLÅNGEN FÖRR OCH NU

Information från projektgruppen Nr. 3 Juli 2010

Magasinet, Eklångens Gård i vintras

LÖRDAGEN DEN 28 OCH SÖNDAGEN 29 AUGUSTI 2010
KLOCKAN 10.00 – 16.00
I EKLÅNGENS GÅRDS MAGASIN

FRI ENTRÉ!

Eklången förr och nu – UTSTÄLLNING

Se, bl.a:

- Eklångens Gård under 75 år, 1934–2009
- Järnvägen och stationen
- Eklångenprofiler
- Fritid & nöjen i Eklången
- Arbete och näringsliv i Eklången
- Skolorna i Eklången
- De som bodde i Eklången 1930
- Föreningar i Eklången
- Eklångens soldattorp
- Eklångenkartor från 1838 och framåt
- Gamla foton på fastigheter i Eklången
- Eklången i pressen

Välkommen till Antikvitetsrundan i Eklången

KLOCKAN 13.00 – 15.00 I EKLÅNGENS GÅRDS MAGASIN

under utställningsdagarna den 28 och 29 augusti

Precis som "Antikrundan" på TV!

Professionell bedömning av dina föremål.

(Dock inte smycken och mattor)

Gustaf Larsson

bedömer ålder och värde på dina tavlor och prylar.

Gustaf är förordnad av Stockholms Handelskammare att värdera konst och antikviteter och

är minst lika proffsig som Knutsson & C:o!

Passa på!

Större föremål som t.ex. möbler lämnar du hemma!

Men ta gärna ett foto av möbeln med dig!

FRUKTODLARFÖRENING

En fruktodlarförening bildades i Eklången omkring 1945–1950.

Initiativtagare var den pensionerade droskägaren Gustav Stensskog och makan Gerda som flyttat från Stockholm till Karlsborg.

Fotot från 1951 visar föreningens medlemmar på en utflykt någonstans i Sverige, kanske Bergianska trädgården i Stockholm.

Stensskog skötte även bastun vid Viksborg. Bastandet skedde på fredagarna. Skolbarnen fick bada, varannan fredag pojkar och varannan flickor. Skolbarnen badade efter kl.13.00 och en timme eller två därefter var det dambad till kl 18.00 då det var herrarnas tur till kl 21.00.

Roland Arrebäck

KÄNNER DU IGEN NÅGON PÅ FOTOT? BERÄTTA FÖR OSS!

SÖNDAGSSKOLAN

Gruppbild av elever vid en söndagsskoleavslutning vid Björkgläntan omkring åren 48–50

1. ?	17. Sten Sköldin
2. Berit Axelsson	18. David Johansson
3. ?	19. ?
4. ?	20. Rolf Andersson
5. Ragnhild Axelsson	21. Rig Andersson
6. Rune Johansson	22. Elsa ?
7. Lillemor Kjellberg	23. Maud Andersson
8. ?	24. Naima Karlsson
9. Asta Pettersson	25. Rolf Johansson
10. Elon Andersson (Pappa till Eklånges)	26. Barbro Svensson
11. Margit Blomberg	27. Viola Andersson
12. Margareta Karlsson	28. Majlis Alterling
13. Ingvar Johansson	29. Bertil Andersson
14. Ulla Andersson (Söndagsskolelärare)	30. Roland Arrebäck
15. Alf Kårefeldt	31. Sune Karlsson
16. Bengt Arrebäck	

KOPPARTORPS SKOLA

Läraren är John Eriksson men vilka är barnen? Vilket år är det?

SLÄKT- TRÄFF

hos David
och Ellen
Karlsson på
Bråten. När
var det?

Känner du
igen någon på
fotot?

Vilken tidning
publicerade
artikeln?

Ett femtiotal släktingar, sju syskon med familjer, träffades på lördagen hemma hos David och Ellen Karlsson i Bråten, Eklången. (Foto: Bosse Dennemo)

En stor släkträff var det på lördagen hemma hos David och Ellen Karlsson i Bråten, Eklången. Sju syskon med familjer träffades på den gamla fädernesgården i det fina sommarvädret.

Det var första gången syskonen ordnade en släkträff av det här slaget. Men några särskilt långa resor för att träffas behövde ingen av familjerna göra. Alla bor i trakterna kring Eskilstuna och

Strängnäs.

Alla som kunde komma slöt upp till träffen, det var bara ett par av syskonens barn som inte var med. Allt som allt var det ett 50-tal personer som träffades.

Eklångens Gård och Ekesiöö

1882 såldes Eklångens gård på auktion för 71 000 kronor till Per Erik Pettersson (1826–1888) i Kolunda. Sonen Johan arrenderade gården från detta år och 1888 ärvde han gården. Johan var född i Kolunda den 4 oktober 1858.

Eftersom det redan fanns en Johan Pettersson i Eklången bytte Johan namnet Pettersson till släktnamnet Ekesiöö efter gården Eklången och sjön Ekelången.

Johan var driftig och lät genomföra en hel del förändringar.

Nya arbetarebostäder med lägenheter om 2 rum och kök byggdes liksom en stor ekonomibyggnad

innehållande ladugård, stallar för hästar och oxar m. m., cementerade foderbord, träkubb i gångarna, vatten och avlopp m. m.

Där fanns också logar och höskullar med bekväma infarter och högbanor för lossning genom hela byggnaden. I norra delen speciell inredning för modernt tröskverk.

Byggnaderna finns kvar än i dag men har givetvis förändrats under åren.

En mindre ekonomibyggnad rymmande höns- och grishus, samt en rymlig vedbod byggdes också. Spannmålsmagasinet rustades upp och där installerades nya sorteringsmaskiner.

Eklångens gård 1899

Vagnslidret fick också en översyn. Nytt golv lades in i den slutna delen för bättre fordon.

Samtliga torp reparerades och moderniserades.

När allt detta var genomfört ombyggdes och moderniserades Gårdens huvudbyggnad som bestod av 11 rum och kök jämte 2 hallar. Vatten och avlopp installerades liksom toalett och badrum.

Samtidigt som byggnationen pågick genomfördes en omfattande rationalisering av åkerjorden. Genom täckdikning sammanfördes åkrarna till större sammanhängande fält. Ca 100 tunnland ny åkerjord odlades upp. Moderna slätter- och skördemaskiner anskaffades.

Nytt tröskverk, som drogs av den då moderna "ånghästen" — lokomobilen — inköptes. Lokomobilen överflyttades på vintrarna till sågen. Den var försedd med 4 st kraftiga järnhjul och drogs vid flyttning av ett par oxar.

Sågen bestod av 1 st klingsåg och 1 st kapsåg.

Såghuset var helt inbyggt. Efter järnvägens tillkomst blev produktionen rätt omfattande. Tidigare konsumerades det mesta i den egna byggnationen, men sedan såldes det sågade virket dels på Stockholm och dels på Eskilstuna.

För transport av sågtimret från skogen anskaffades specialbyggda låga kälkar som fick benämningen "Västmanlandskälkar". En del avverkningar efter sjön flottades fram till sågen.

Johan och hans hustru Amanda Johansson, född på Hvittorps gård i Floda socken, fick två söner Karl född 19/8 1883 och Gunnar född 27/4 1893. Bägge sönerna föddes i Eklången.

Johan dog 1908 när Gunnar var 14 år gammal. Änkan med familj flyttade till Stockholm och sålde gården samma år till en trävaruhandlare "Bjurström & Wallenberg" i Stockholm.

1900 startade Karl Ekesiöö Trävarufirman Ekesiöö & Blom som 1918 bytte namn till Trävarufirman Ekesiöö. 1922 ombildades företaget till aktiebolag och övertog Högelin & Seippels brädgård, en av Stockholms största med fyra försäljningsbrädgårdar, huvudupplag i Frihamnen och huvudbrädgård med såg och hyvlar vid Albano i norra Stockholm. Karl var verkställande direktör då företaget ombildades till aktiebolag.

I dag är AB Karl Ekesiöö ett stort byggvaruhus i Bromma i Stockholm.

Gunnar Ekesiöö gick först den militära banan och blev major. 1927 gick han in som försäljningschef i AB Karl Ekesiöö, blev företagets verkställande direktör, delägare och styrelseledamot 1943.

1970 skrev Gunnar Ekesiöö ett häfte "Eklången. En gammal sörmlandsgård i Ärla socken av Östra Rekarne Härad, Livdegingets Domsaga. Ägarelängder åren 1279–1908 sammanställd av Major Gunnar Ekesiöö".

Häftet är den enda sammanhängande beskrivningen om Eklångens historia som finns.

Några eklångenbor är lyckliga ägare till det ganska sällsynta häftet. Om du inte har det men är intresserad av innehållet kan "Eklången förr och nu" erbjuda texten som Worddokument.

Källor: Gunnar Ekesiöös häfte samt "Vem är vem inom Handel och industri?" 1944–45, Stockholm Jonson & Winter, Örebro 1944

HJÄLP TILL ATT TA FRAM EKLÅNGENS HISTORIA!

Leta i dina gömmor!

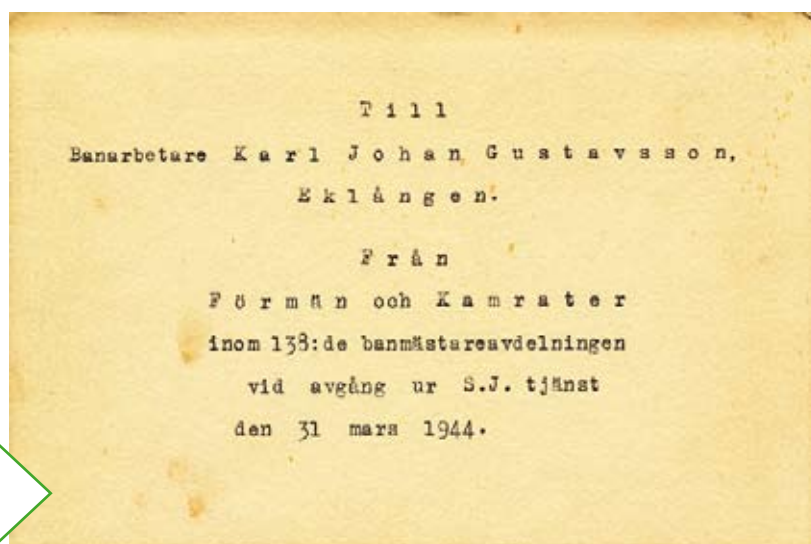
Har du något som kan bidra till bilden av Eklången?

Foton, filmer, dokument, brev, tidningsartiklar eller annat?

Stort som smått!

Låna ut dem till oss! Vi kopierar och tillför Eklångens historiekärv.

En sån här, till synes obetydlig, liten lapp kan vara av stor betydelse för vårt pussel med Eklångens historia!

Projektgruppen

Roland Arrebäck, 073-715 74 49 · arreback@comhem.se
Gunilla Björklund, 016-742 41 · ordochbild.gunilla@telia.com
Tommy Eklånge, 016-740 68, 0709-90 19 27 · eklanges.el@tele2.se
Björn Hallberg, 016-741 75 · bjorn.hallberg@d.lrf.se
Fred Hallberg, 016-742 73 · fred.hallberg@telia.com
Conny Hellström, 016-740 68 · conny_hellstrom@hotmail.com
Mario Matteoni, 016-742 41 · ordochbild.mario@telia.com
Mats Önneshj, 016-741 16 · mats.onnesjo@eklangen.se

Intresserad?

Du som är född och uppvuxen här i Eklången, eller bott här några år, har naturligtvis mycket att berätta, värt att dokumentera för vårt projekt. Varför inte börja med att skriva ner dina egna minnen?

Säkert har du också en del dokument som kan vara intressanta för projektet – foton, fastighetshandlingar, brev m.m.

Dessa vore också värdefulla att lägga in i vår växande databas om Eklången förr och nu. Vi scannar in dem så du behåller originalen.

Har du tips om personer som vi borde intervjua om hur det var i Eklången förr?

Kontakta någon i projektgruppen!

Mer om "Eklången förr och nu" finns på vår bloggsida på Internet.
Gå in på <http://eklangenfön.blogspot.com>

EKLÅNGEN FÖRR OCH NU • NR 3

Redaktör: Mario Matteoni. Layout: Gunilla Björklund

"Eklången förr och nu" är ett projekt inom Eklångens Byalag och stöds av pengar från EU, Leader Inlandet och Jordbruksverket.

